

lesarabrøv

Fiskimarksútflyting EEC limaskapur ella hvat

Í sambandi við viðgerðina á tingi av loyvi hjá EEC skipum at fiska við Føroyar, samstundis sum føroysk skip skuldu hava framhaldandi loyvi at fiska í EEC sjógvi (NORDSJØNUM og við GRÖNLAND), legði ein enn einaferð merki til, at andstöðan vildi tryggja sær, at hetta loyvi bleiv samtykt av sitandi stýri, av tí sokallaða 18 manna veldinum.

Teir í andstöðuni hugsadu meira um sína egnu makt enn um tað óbetiligu hending, sum tað hevði verið, um allur tann føroyski flotin av silda- og skitt-fiskaskipum bleiv sendur heim úr Norðsjógvinum og at rækjutrolararnir vóruð sendir heim úr EEC sjógvinum við Grønland. Men tá ið andstöðan sá, at samgongan samtykti uppskotið, reistu teir seg eisini. Teir, sambandið og sjálvstýrisflokkurin, vóru eitt sindur tungir í høvduinum, men einki ilt at siga um tað.

Ti enn einaferð, og eg rokni ikki við, at tað verður seinastu ferð, hendi tað, at umboðsmaður sambandsflokksins, Jógvan Olsen, aftaná skilagóða røðu sína líka sum bleiv settur til vikis av formanni sambandsflokksins, harra Paula Ellefsen. (Hann, sum veit alt, líka frá fiskiloyvi hjá EEC skipum til roknskapartøl hjá Smyrli).

Allir flokkar hava, sum vera man, sín talsmann í teimum ymsku málum, sum koma fyrri. Skilamenn allir, vita hvat teir tala um, sakligir eisini. Umboðsmaður sambandsflokksins í hesum máli var Jógvan Olsen. Men Pauli E. kundi ikki halda sær leingi, hann fór upp og kom við síni vanliga røðu um dugaloyvi hjá landsstýrinum og segði m.a.:

»Landsstýrið hevur enn ikki funnið út av, hvønn fiskaripolitikk vit skulu føra. Vit í sambandsflokkinum ætla ikki at vera við longur. Okkara umboðsmaður hevði eina skilagóða røðu, sum eg gott kann góðtaka, men eg havi nakrar viðmerkingar.

Landsstýrið hevur heilt miskipt stöðu okkara. Vit samráðast á heilt skeivum grundarlag. Vit skulu ikki samráðast sum føroyingar, tí tað eru vit ikki í hesum føri. Vit eru danir, vit skulu ikki tala føroyskt, vit skulu tala danskt, og vit mugu líta á ríkisfelagsskapin sum tað grundarlag, sum vit skulu byggja á — ríkisfelagsskapurin skal tryggja okkum okkara sjálvkravda rætt at fiska alla staðni. Men vit mugu viðurkenna, at vit eru danir.

At ríkisfelagsskapurin gevur okkum vissar sømdir hevur Pauli E. rætt í. Ein er tann, at vit hava rætt til at velja tvey umboð á danska fólkatingið. Eitt av hesum umboðum er sjálvur Pauli E.

Har hevur hann møguleikan at tala danskt, tí hansara og Johan Nielsen's uppgáva er har at røkja og verja føroysk áhugamál og tað uttan mun til, hvør litur ella politisk samanseting er á Løgtingi.

Men má tað vera mær loyvt at spyrja, nú tygum, harra Pauli E., tala so nógv um ríkisfelagsskapin og tryggjeika hansara: Hava tygum sum fólkatingslimur gjørt fiskariministaran, Svend Jacobsen, varan við, at føroyingar eru ríknir út úr Grønlandi? Har má ikki fiskast meiri toskur, tí tað, sum eftir er, skulu grønlandingar sjálvir hava.

Her eru vit sum ríkisborgarar ríknir burtur av fiskileiðum okk-

ara saman við fransum, bretum og øðrum. Hvat tryggjar tann sokallaði ríkisfelagsskapurin okkum? Skulu føroyingar á grønlandsmiðum tala grønlandskt, harra Pauli E? At enda vil eg gera vart við tað, sum harra Hilmar Kass segði fyrri opnari mikrofón. Alt Føroya fólk saman við mær hoyrði hann, tá hann segði:

»Tann fiskaripolitikkur, sum verður furdur, er góðkendur av sambandsflokkinum. Limur sambandsflokksins í marknaðarnevndini hevur ikki við einum orði mótmælt í utviklingi, sum er farin fram (hann torir kanska ikki).

Ög eitt lítið uppiskoyti. Viðvikjandi teimum fyrru samráðingunum segði Pauli E. at teir høvdu ongur upplýsingar fingið frá lögmanni.

Hilmar Kass segði eisini fyrri opnari mikrofón:

»Vit hava fingið gjølla upplýst frá lögmanni um gongdina í samráðingum, ikki bara einaferð, men tvær ferðir hevur lögmaður greitt okkum væl og virðiliga frá.

Dømi nú sjálvi í øðrum føri.

Fiskimaður

Áheitan til allar blaðstjórnir

Eg haldi, at allar blaðstjórnir í øllum føroyskum bløðum skuldu lagt nógv størri dent á at fremja eitt gott upplýsandi arbeiði fyrri at geva fjøldini meira at vita, um tey mongu samfelagsviðurskiptini og svara teimum uppá nógv-aratróðkandi spurningar.

Bløðini áttu at kanna møguleikarnar at fingið fastar tíðindamenn á øllum plássum í landinum, so at tey eina ferð um vikuna ella oftari fingið tíðindi, sum hesi fólk ringdu inn fyrrapartarnar, aðrenn bløðini fóru til prentingar. Á henda hátt høvdu bløðini gjørt fjølbroyttari. Samstundis skuldu bløðini latið fólk vita, at tað var av stórum týðningi, at fólk skrivaðu sína hugsan um ymsk viðurskipti av samfelagsligum áhuga, ið síðani kom at skapa eitt skrivligt orðaskifti. Hetta hevði ført við sær, at fleiri og fleiri fóru at lesa bløðini og vónandi eisini teknaðu seg sum haldarar. Blaðstjórnirnar áttu at tikið sær hetta til umhugsunar, og samstundis

mett um alt tilfarið, ið kom inn, og sum kanska kundi betra um dygdina av bløðnum.

Útvarp Føroya hevur havt nógvur áhugaverdar og upplýsandi sendingar í vetur, har m.a. mong samfelagsviðurskipti gjølla hava verið umrødd, um lóg og rætt, sosialar spurningar, læknin, ið hevði orðið, fiskivinna o.m.a. Hetta eigur útvarpsmanningin rós fyrri. Hetta er leiðin, ið bløðini eiga at ganga saman við útvarpinum. Tað er mín vón, at blaðstjórnirnar taka hetta til eftirtektar og arbeiða fram móti at gera bløðini meira fjølbroytt, við t.d. eini betri umbróting og uppseting av øllum blaðtilfarinum, so tey koma at siggja betri út og fáa eina betri undirtøku. Bløðini eiga meira nú enn áður at víðgera føroysk viðurskipti og føroyskan politikk. Fólk hevur stóran áhuga at fáa greiðu á okkara samfelagsligu viðurskiptum.

Hans Birgir Hansen

Ætlanin var at fella landsstýrið

Harra blaðstjóri!

Sum við øllum »skandalusensasjonum«, ið verða upplástar nógv meir enn tær eru verdar, var tjakið um »Skrokkin« við at hasa av millum manna. Kann vera, at ein orsök in er tann, at fólk hevur gjørt sær greitt, at »Skrokkurin« neyvan man vera einasta »skrokkmál« í Føroyum heldur enn aðra staðni.

Sjálvt um slíkt so avgjørt ikki er rós vert, so munnu »skrokkmál« ikki vera óvanlig manngongd, tá um peningaviðurskipti ræður. Slíkt kundi onkur grannskoðari greitt okkum frá. Ein av teirra uppgávum er jú at fáa inn-tøkur rikmanna at verða null — ella negativar — á sjálvuppgávuni, so hesir kunnu sleppa undan at gera teirra samfelagsskyldu — gjalda skatt.

Eftir okkara sjúku avskriv-ingarreglum, sum ikki minst sambandsmenn ganga so heil-hjartaðir inn fyrri, er hetta ikki nakað juridiskt lógabrot, men

at tað er eitt líka so stórt moralskt lógabrot sum »skrokkmálið« — kanska størri — koma vit neyvan uttan um!

Nakað herfyri kom lögmaður við eini frágreiðing um »skrokkmálið«. Henda frágreiðing var sum olja á eitt slóknandi bál, kærkomin fyrri hann, sum nú í skjótt eitt ár hevur bót hesum, í samanbering við teir veruligu trupulleikarnar, vit hava at dragast við, politiska neyðareggi, sum ein lesari so beinrakin tók til í Sosialinum seinasta leygardag.

Ein annar lesarabrevskrivari — tað var í Dimmu — segði nakað um, at maðurin á gøtuni nú var sera firtin yvir lögmann og »skrokkmálið«. Tað eru aðrir menn á gøtuni, sum halda, at nú átti hesin sambandsmaðurin at vent sínum áhuga móti teimum veruligu trupulleikunum, vit hava at dragast við, ella í hvussu er latið landsstýrið havt frið við royndunum at skaffa

okkum tær sømdir á teimum ymsku fiskileiðunum, sum ikki minst lögmaður berjist so mannliga fyrri!

Dagblaðið hevði friggjadagin samrøðu við umboð fyrri P/R Rávuna.

Henda samrøðan líktist mest úttalilsum frá einum slignum manni — og er tað helst eisini. Sjálvt um ein neyvan kann siga henda mannin illan fyrri, at hann heldur seg persónliga vera forfylgdan í »skrokkmálinum« (vit aðrir vildu óivað hugsað tað sama), so hugsi eg ikki, at tann politikkarin, sum setti eld í »skrokkmálið« ætlaði at forfylgja hesum manni, ella felag. Heldur mundi ætlan hansara vera at fella sitandi landsstýri, so hann sjálvur ella onkur av hansara samhugaðu kundi koma framat!

Aftursvarið í Dimmu til fyrrnevndu samrøðu minnr um kettuna, sum spælir við músina — ein traðkan á ein slignan figginda.

At tann politikkarin, sum gjørdi »Skrokkin« til eitt »Frankensteins ódjór« roynir at halda liv í hesum ódjóri, er væl skiljandi, tað var jú tað, sum gjørdi hann kendan, fekk honum ein fólkatingssess — við øðrum orðum, eina publikumsuksess — og, um ein nú hugsar seg um, er einasta veruliga »mál«, hesin maður hevur arbeitt við.

Tað er lögdi, hvussu ein intelligentur karrierupolitikkari við demagogiskum snildum kann stýra mannahugsanina til sín fyrirum við at tosa og skriva tað, hann veit fólk vil hoyra og

AÐALFUNDUR

FØROYA LÆRARAFELAGS 1977

verður leygardagin 10. september kl. 14.00 á Føroya Læraraskúla við hesari dagsskrá:

1. Formaðurin greiðir frá arbeiðinum í farna ári.
2. Framløgga av roknskapum
3. Limagjaldið
4. Broytning av reglum um stjórnarval
5. Ymist.

Tórshavn, 25. august 1977

F.V.

Eilíf Samuelsen

Betongmálingin Skalflex

Við 10 árs garanti er nú komin á marknaðin í Føroyum.

Nærri við at venda sær til:

Arne Samuelsen.
tlf. 55775, Klaksvík